

Klima- og energiministerens orientering til Folketingets Energipolitiske Udvalg om væsentlige forhold vedrørende landets el- og gasforsyning

September 2010

I henhold til § 3 i lov om elforsyning og § 4 i lov om naturgasforsyning skal klima- og energiministeren orientere et af Folketinget nedsat udvalg om væsentlige forhold vedrørende landets el- og naturgasforsyning gennem udarbejdelse af en årlig redegørelse. Formålet med en årlig redegørelse er at systematisere og styrke informationen til Folketingets Energipolitiske Udvalg om væsentlige forhold i sektorernes udvikling i det forløbne år samt om planlagte aktiviteter i det kommende år og på længere sigt.

I forhold til den Energipolitiske Redegørelse er fokus i denne orientering på en uddybning af de væsentligste konkrete forhold og tiltag i forbindelse med forberedelsen og udmøntningen af lovgivningen på el- og naturgasområdet. En orientering om udviklingen i effektiv udnyttelse af energien via energispareindsatsen på el- og gasområdet sker i den årlige Energispareredegørelse til Folketingets Energipolitiske Udvalg.

Orienteringen er for overblikkets skyld opdelt i fem hovedafsnit, der hver især dækker et hovedindsatsområde indenfor forberedelsen og udmøntningen af el- og naturgaslovgivningen. De fem områder er:

Markedet for el og gas	Side	1
Infrastruktur og forsyningssikkerhed	Side	4
Elproduktion	Side	10
Status for ordningerne om offentlige serviceforpligtelser (PSO)	Side	14
Øvrige forhold	Side	15

Markedet for el og gas

Opfølgning på indtægtsrammereguleringen

Indtægtsrammereguleringen for elnetselskaber og regionale transmissionsselskaber blev ændret med Lov nr. 386 af 20. maj 2009. Blandt andet blev reglerne om afvikling af ”merforrentning” strammet op. Der er tale om merforrentning, når virksomhederne opnår en forrentning af deres netaktiver, der overstiger den lange byggeobligationsrente plus 1 procentpoint.

Samtidig sikrer den ændrede lov, at virksomhederne kan fortsætte kabellægningen af luftledningsnettet, idet der blev skabt sikkerhed for, at de får dækning af de meromkostninger, de har ved kabellægningen i forhold til fortsat drift og fornyelse af luftledningerne.

Endvidere blev reglerne om varsling af prisstigninger udvidet til også at omfatte netselskaberne.

På baggrund af Lov nr. 386 er indtægtsrammebekendtgørelsen for elnetvirksomheder og regionale transmissionsvirksomheder blevet revideret.

Som konsekvens af energispareaftalen af 20. november 2009 mellem klima- og energiministeren

og net- og distributionsselskaberne inden for el, naturgas, fjernvarme og olie var der behov for en justering af indtægtsrammebestemmelserne i elforsyningsloven. Dette er sket med Folketingets vedtagelse af Lov nr. 622 af 11. juni 2010. Det nye er, at alle indtægter og omkostninger til net-selskabernes energispareaktiviteter skal holdes regnskabsmæssigt adskilt fra deres øvrige omkostninger og indtægter, ligesom de skal holdes ude af beregningen af selskabernes forrentning. Indtægtsrammebekendtgørelsen for el bliver ændret i overensstemmelse hermed i løbet af efteråret.

Intelligente elmålere og fleksibelt elforbrug

Prisfleksibelt og intelligent elforbrug kan blive et nyttigt redskab til at skabe et mere dynamisk og velfungerende elsystem i fremtiden, hvor integration af mere vindkraft er centralt i bestræbelserne på at opfylde de danske målsætninger på klimaområdet.

Beregninger foretaget af Energistyrelsen viser imidlertid, at det på nuværende tidspunkt ikke er hverken bruger- eller samfundsøkonomisk rentabelt at gennemføre en fuld udrulning af det intelligente elforbrug til også at omfatte almindelige husholdningsforbrugere. Det skyldes, at besparelsen ved det prisfleksible elforbrug ikke kan honorere de investerings- og driftsomkostninger, som udrulninger og drift af intelligent styringsapparat og timeaflyste elmålere indebærer.

Derimod viser analyser, at installering og drift af intelligent styringsapparat og timeaflyste elmålere hos større forbrugere samt forbrugere med elbiler og individuelle varmepumper i et vandbåret system kan være samfundsøkonomisk rentabel.

Energistyrelsen har igangsat drøftelser med brancheorganisationen Dansk Energi om at realisere, at alle forbrugere får installeret en intelligent elmåler inden 2020. I første omgang handler drøftelserne om at sikre, at grænsen for, hvem der timemåles, sænkes fra den i dag gældende grænse på 100.000 kWh/år til 50.000 kWh/år, og at elbilsejere og forbrugere med eldrevne varmepumper sikres en intelligent måler.

Skatteministeren og klima- og energiministeren har yderligere igangsat en række initiativer og undersøgelser med henblik på bedre at integrere vind i energisystemerne og udvikle det såkaldte intelligente elforbrug.

Med en ændring af afgiftsloven i juni 2010 er det gjort til en permanent ordning, at kraftvarmeverker og værker, som kun producerer varme, kan producere fjernvarme med en el-patron med reduceret elafgift. Hermed er der åbnet mulighed for, at der kan aftages el til varmeproduktion, når elprisen er lav.

Der er udarbejdet en redegørelse om muligheder for og virkninger af ændrede tariffer for elektricitet med særlig henblik på bedre integration af VE (dynamiske tariffer). Dynamiske tariffer, der varierer i takt med belastningen af systemet, kan medvirke til at øge forbrugernes incitament til at flytte forbrug fra timer i døgnnet, hvor netbelastningen og dermed den dynamiske nettarif er høj, til timer med lavere belastning og nettarif. Redegørelsen anbefaler bl.a., at den lokale nettarif kan udformes således, at den afspejler netvirksomhedens marginalomkostninger, herunder til nettab.

Energinet.dk har undersøgt mulighederne for at udvikle rammerne for regulerkraftmarkedet, således at elforbrug og andre mindre elforbrugende enheder kan indgå heri. Regulerkraftmarkedet er markedet for reserver af elproduktion, som der kan trækkes på i situationer, hvor der ikke er balance mellem produktion og forbrug i nettet. Energinet.dk har endvidere udarbejdet en oversigt

over mindre kraftvarmeværkers overgang til markedsvilkår.

Klima- og Energiministeren har endvidere nedsat en arbejdsgruppe, der skal analysere rammebetingelserne for opstilling af ladestationer (strømstik) til elbiler på offentlig vej, herunder i boligområder uden egen lademulighed. Arbejdsgruppen skal blandt andet klarlægge behovet, ladestanderens funktionalitet i forhold til det intelligente elforbrug samt ansvarsfordelingen i forbindelse med opstillingen af ladestanderne. Det undersøges samtidig, hvorvidt distributionsnettet kan håndtere den øgede belastning opladning af elbiler vil medføre. Arbejdet er planlagt afsluttet ultimo 2010.

Med Lov nr. 622 af 11. juni 2010 har ministeren fået bemyndigelse til at udmelde minimumskrav til de målere, som elselskaberne opsætter. Der er udarbejdet et udkast til bekendtgørelse, som er sendt i høring. Klima- og energiministeren vil efter endt høring udstede en bekendtgørelse herom. Energistyrelsen har i samarbejde med bl.a. branchen tidligere udarbejdet en redegørelse, der opridser, hvilke krav der bør gælde for målere.

Etablering af et nordisk slutbrugermarked

Etablering af et fælles detailmarked for el, ofte kaldet et slutbrugermarked, har gennem en årrække været på dagsordenen blandt de nordiske energiministre, og på energiministtermødet i Nordisk Ministerråd i Stockholm i september 2009 blev det besluttet, at der til drøftelse på det næste ordinære ministermøde skulle foreligge en plan for etablering af slutbrugermarkedet i 2015. Emnet vil således være på dagsordenen på ministermødet i Danmark i efteråret 2010.

Kobling af elmarkeder

Det nordiske og det tyske elmarked er koblet sammen via EMCC (European Market Coupling Company GmbH). Det tyske elmarked står over for at blive integreret med det franske og Benelux i CWE Market Coupling. (CWE er forkortelse for Central-West Electricity region). Det sker efter planen den 9. november 2010.

Der er opnået enighed mellem alle involverede parter om, at CWE og det nordiske elmarked skal sammenkobles den 14. december 2010, og at EMCC kan bruges foreløbigt.

Gasproduktion, -forbrug og -eksport i Danmark i 2008

Den danske gasproduktion var i 2009 på 7,3 mia. Nm³ eksklusiv forbrug offshore, og dermed ca. 15 % lavere end i 2008. Eksporten af naturgas faldt i 2009 med ca. 27 % som følge af især mindre eksport til Tyskland. Det indenlandske naturgasforbrug, eksklusiv forbrug offshore, faldt i 2009 med ca. 4 % til knap 3,8 mia. Nm³. Det samlede gassalg fra felterne i Nordsøen faldt fra 2008 til 2009 med ca. 18 %.

Elproduktion, -import og -eksport i Danmark i 2008

Der blev i 2009 netto produceret 34.451 GWh i Danmark, hvilket er 0,8 % mindre end i 2008. Nettoimporten af el i 2009 var på 333 GWh, mens den i 2008 var 1454 GWh

Infrastruktur og forsyningsikkerhed

Redegørelse om energiforsyningsikkerheden i Danmark

Regeringen offentliggjorde den 26. februar 2010 sin *Redegørelse om energiforsyningsikkerheden i Danmark*. Redegørelsen er det første af en række initiativer på energiområdet med henblik på at etablere et solidt og velunderbygget grundlag for at fastlægge den fremtidige energipolitik. Regeringen vil således i løbet af året fremlægge en række energi- og klimapolitiske initiativer, som bidrager til opfyldelse af regeringens vision om at gøre Danmark uafhængig af fossile brændsler. Det drejer sig blandt andet om den kommende klimastrategi for perioden 2013–2020 og handlingsplan for vedvarende energi frem til 2020 (jf. senere).

Redegørelsens konklusion er, at forsyningsikkerheden på energiområdet aktuelt er høj både med hensyn til energiresourcer og infrastruktur, men at der alligevel allerede nu er grund til at forbedre en omlægning til langt højere anvendelse af vedvarende energi og bedre energieffektivitet. Baggrunden herfor er, at der må forudses stigende konkurrence om verdens energiresourcer, samtidig med at den danske produktion af olie og naturgas falder kraftigt i de kommende år.

Flaskehals håndtering i Norden

Der forekommer lejlighedsvis flaskehalse i eltransmissionssystemet i Norden. Flaskehalsene medfører, at der ikke er ledig kapacitet i nettet til overførsel af den ønskede el, hvorfor der kan opstå forskellige elpriser på spotmarkedet for de syv prisområder. Norden er opdelt i Sverige og Finland er hver et prisområde, mens Danmark er opdelt i to prisområder (ét øst og ét vest for Storebælt) og Norge i 3. Flaskehalsene håndteres i dag nationalt, og alle nordiske lande reducerer lejlighedsvis overføringskapaciteten administrativt ved landegrænserne, hvilket påvirker prisdannelsen og markedets effektivitet. Løsning af flaskehalsproblemerne anses for at være et af de væsentligste aspekter vedrørende yderligere harmonisering af det nordiske elmarked.

På mødet i Nordisk Ministerråd i Umeå den 29–30. september 2008 enedes de nordiske energiministre om, at de nationale systemansvarlige virksomheders netplanlægning skal forstærkes. De systemansvarlige virksomheder blev desuden bedt om med sigte på 2010 at påbegynde en proces om opdeling af det nordiske børsområde i yderligere bud- eller prisområder. Det vil i praksis sige, at Sverige og Finland opdeles i to eller flere områder, ligesom der kan blive tale om prisområder, der går på tværs af landegrænser.

På mødet i Nordisk Ministerråd i Stockholm den 27. oktober 2009 supplerede ministrene med at udtale, at de netforstærkninger, der allerede er opnået konsensus om blandt de nordiske systemoperatører, skal gennemføres. En tidsplan for de resterende investeringer og en plan for indpasning af uregulerbare vedvarende energikilder skal foreligge inden næste ministermøde i efteråret 2010.

Negative elpriser

Den 30. november 2009 indførte den nordiske elbørs Nord Pool Spot muligheden for negative elpriser. De negative priser opstår på grund af en kombination af et meget lavt elforbrug, høj vindkraftproduktion i både Vestdanmark og Nordtyskland, en varmebundet elproduktion på de decentrale kraftvarmeværker og en reduktion i muligheden for eleksport fra Jylland til Sverige.

Siden da har elprisen været negativ i 18 timer i Vestdanmark og 5 timer i Østdanmark. Energinet.dk har analyseret det første tilfælde med negative elpriser og fandt, at det var tydeligt, at særligt de centrale kraftværker reagerede på prissignalet og sænkede produktionen til et minimum. De negative el-

priser vil fremover optræde de relativt få timer om året, hvor elproduktionen overstiger efterspørgslen og muligheden for eksport. Muligheden for negative elpriser vil forbedre markedets funktion og give en mere omkostningseffektiv tilpasning til større mængder af vindenergi.

Der er allerede vedtaget en række initiativer, som vil nedbringe antallet af timer med negative elpriser. I medfør af den såkaldte elpatronlov kan overskudsstrøm til en reduceret energifgift bruges til fjernvarmeproduktion, og når Storebæltskablet kommer i drift, kan overskydende elproduktion i den ene landsdel udnyttes i den anden.

På lidt længere sigt arbejdes der som beskrevet ovenfor på at få en større del af elforbruget til at reagere på prissignaler i markedet. Dette sker gennem arbejdet med intelligent elforbrug, dynamiske tariffer og dynamiske afgifter. El- og hybridbiler kan blive et prisfleksibelt elforbrug, der hjælper til at udnytte el fra vindmøllerne optimalt.

Ud over fleksibilitet i elforbruget er udbygningen af højspændingsforbindelserne vigtige for at kunne transportere elektriciteten derhen, hvor den har størst værdi. Storebæltsforbindelsen kommer således til at reducere antallet af timer med negative elpriser, ligesom yderligere udbygning af overføringsforbindelser vil være væsentlig for at opnå en bedre integration af stærkt stigende mængder vindkraft.

Opfølgning på retningslinjer for udbygning og kabellægning af eltransmissionsnettet.

Primo 2010 har Energinet.dk ansøgt Klima- og Energiministeriet om tilladelse til etablering af strækningen fra Kassø ved Åbenrå til Tjele ved Viborg. Der stiles efter trinvis idriftsættelse i perioden 2012-2014.

Energinet.dk har i samarbejde med de regionale transmissionselskaber udarbejdet en handlingsplan for kabellægning af hele 132 og 150 kV-nettet. Der stiles efter, at kabellægningen er tilendebragt i 2030. De første konkrete projektansøgninger blev modtaget i Energistyrelsen primo 2010.

Energinet.dk har i samarbejde med plan- og miljømyndighederne udarbejdet en plan for forskønnelse af 400 kV-nettet. Forskønnelse kan være omlægning af eksisterende tracé, der er placeret uhensigtsmæssigt, eller kabellægning over korte strækninger (få km.). Der er udpeget 6 strækninger i 400 kV-nettet, hvor der foretages forskønnelse. Det er besluttet at igangsætte alle seks projekter parallelt.

Status for konkrete transmissionsprojekter

Den elektriske Storebæltsforbindelse er sat i kommerciel drift i ultimo august 2010 og indvies officielt den 7. september 2010.

Energinet.dk har i november 2009 indgået endelig aftale med norske Stattnet om udbygning af elforbindelsen mellem Jylland og Norge med en fjerde forbindelse – Skagerrak 4 på 700 MW. Ansøgningen om tilladelse til at etablere forbindelsen blev godkendt af Klima- og Energiministeriet den 26. august 2010. Projektet skal ses i sammen hæng med udvidelsen af transmissionsforbindelsen mellem Jylland og Tyskland.

Energinet.dk har påbegyndt planlægningen af tilslutning af den kommende havmøllepark ved Anholt, som omtales nedenfor. Energinet.dk bygger en transformerplatform og etablerer en kabelforbindelse til Trige ved Århus. Anlægget skal sættes i drift i 2012.

Status angående biogas

De forbedrede økonomiske vilkår ved anvendelse af biogas, jf. Energiaftalen af 21. februar 2008 og Grøn Vækst aftalen af 16. juni 2009, har udløst stor interesse og en lang række konkrete initiativer til nye anlæg. Etablering af store biogasanlæg er dog, ligesom andre større ændringer i energiforsyningen, relativt tidkrævende. De forbedrede vilkår og de mange nye initiativer er derfor først nu ved at manifestere sig i form udvidelser af eksisterende og etablering af nye biogasanlæg. Den samlede biogasproduktion lå stabilt på i alt knap 4 PJ i årene 2006-2008. De forbedringer i de økonomiske vilkår, der siden er gennemført, kan i mindre omfang ses, når energistatistikken for 2009 foreligger. Større effekt vil først kunne forventes i produktionen i 2010 og 2011.

Grøn Vækst aftalen indeholder også initiativer i forhold til de ikke-økonomiske barrierer for udbygningen på biogasområdet. Planloven planlægges ændret i den kommende folketingssamling således, at kommunerne skal inddrage lokalisering af biogasanlæg i planlægningen. Et statsligt rejsehold vil bistå kommunerne i de nærmeste år. Der udarbejdes både en drejebog for effektiv indpasning af biogas i energiforsyningen og en koordineringsplan, der skal sikre optimal brug af biogasanlæggene i forbindelse med landbrugets behov for gødningsformidling.

Planen indeholder desuden et initiativ til tilskudsmæssig ligestilling mellem biogas, der anvendes til kraftvarme, og biogas, der leveres til gasnettet. Den konkrete udformning heraf med tilhørende lovgivning er under udarbejdelse i et samarbejde imellem Finansministeriet, Skatteministeriet og Energistyrelsen.

Udbygning af gasforbindelse til Tyskland

Danmark og Sveriges forbrug af naturgas dækkes i dag af leverancer fra den danske del af Nordsøen, men i takt med det forventede fald i produktionen opstår der inden for få år behov for import af naturgas.

Energinet.dk ansøgte i oktober 2009 Klima- og Energiministeriet om godkendelse af udbygning af gastransmissionssystemet mod Tyskland med henblik på import af gas fra Tyskland. Energinet.dk's ansøgning omfattede etablering af en ny kompressorstation og en dublering af transmissionsledningen fra den tyske grænse til Egtved.

Klima- og Energiministeriet godkendte i januar 2010 etablering af en kompressorstation, som giver mulighed for import af naturgas fra Tyskland. Samtidig blev det meddelt Energinet.dk, at endelig stillingtagen til ledningsdubleringen skulle afvente en nærmere analyse af betydningen for Nordsøproducenterne. På den baggrund nedsatte Klima- og Energiministeriet en arbejdsgruppe, som har haft til opgave at analysere betydningen af dubleringen for Nordsøproducenterne, herunder hvordan anlæg og søledninger i Nordsøen udnyttes bedst muligt i samspil med gasinfrastrukturen på land.

Arbejdsgruppen afsluttede sit arbejde i maj 2010 med en anbefaling af, at transmissionsledningen fra den tyske grænse ved Ellund og Egtved dubleres. Anbefalingen er bl.a. begrundet i, at dubleringen øger forsyningssikkerheden i det danske og svenske naturgasmarked og samtidig er den billigste løsning. På baggrund af arbejdsgruppens anbefaling godkendte Klima- og Energiministeriet i maj 2010 en dublering af transmissionsledningen. Godkendelsen er betinget af, at der sker den nødvendige udbygning af gasinfrastrukturen i Nordtyskland med henblik på tilvejebringelse af den ønskede kapacitet.

Den samlede anlægsinvestering for kompressorstation og ledningsdublering er på ca. 1,5 mia. kr. Energinet.dk har fået tilsagn fra EU-Kommissionen om støtte på ca. 600 mio. kr. Støtten gives som led i EU's økonomiske genopretningsplan, se nedenfor. Det forventes, at den fulde udbygning vil være gennemført inden 1. oktober 2013. Det forventes desuden, at den importerede gas især vil komme fra Norge, Rusland og Holland.

Den samlede udbygning af gasinfrastrukturen mod Tyskland har en kapacitet, der svarer til ca. 4,5 mia. m³ pr. år, når der tages hensyn til sæsonvariation. Dette svarer stort set til det forventede årlige gasforbrug i Danmark og Sverige. Herved sker der en væsentlig forbedring af forsyningssikkerheden samtidig med, at udbygningen vil medvirke til at styrke konkurrenceforholdene på det danske gasmarked gennem en bedre integration med det Nordvesteuropæiske gasmarked.

Da der allerede fra 1. oktober 2010 kan vise sig behov for fysisk import af gas fra Tyskland, arbejder Energinet.dk på at indgå nødvendige aftaler med det tysk/danske selskab DEUDAN om at få gjort den gamle kompressor i Quarnstedt i Nordtyskland midlertidig funktionsdygtig som reserve, idet den eksisterende kompressorstation ved Ellund kan anvendes til import af gas. Det forventes, at leveringskapaciteten vil være 1,1-1,5 mia. m³ pr. år fra 1. oktober 2010 og frem til 2013.

På baggrund af arbejdsgruppens arbejde er det Energistyrelsens vurdering, at der udover udbygningen mod Tyskland på længere sigt kan være behov for at åbne for yderligere import af gas fra Norge til at sikre forsyningen af det danske og svenske marked og med henblik på eksport til det nordvesteuropæiske marked og de baltiske lande. På den baggrund vil der blive arbejdet videre med mulige løsninger for import af norsk gas enten via eksisterende dansk off shore infrastruktur eller en direkte ilandføring. Der vil desuden blive foretaget en vurdering af muligheder for at anvende et eller flere danske gasfelter som gaslager.

Da tariffer for benyttelse af de eksisterende anlæg og ledninger i Nordsøen bl.a. har betydning for interessen for at etablere en norsk forbindelse, har Energitilsynet oplyst, at de vil foretage en fornyet vurdering af tariffer og vilkår for tredjepartsadgang i de opstrømsrørledninger, der forbinder de danske felter med Nybro. Energistyrelsen vil ligeledes fremlægge de principper for tredjepartsadgang til behandlings- og transportanlæg ved produktion fra danske felter, som vil blive lagt til grund ved behandling af sager efter undergrundslovens § 16.

Nordstream

Nordstream projektet omfatter anlæg af en 1200 km lang gastransmissionsledning i to parallelle rør på bunden af Østersøen fra Vyborg i Rusland til Greifswald i Tyskland. De to ledningers samlede kapacitet er på ca. 55 mia. m³ naturgas årligt. Energistyrelsen godkendte i oktober 2009 anlæg af ledningerne inden for Danmarks eksklusive økonomiske zone, hvilket er en strækning på knap 50 km. I april 2010 påbegyndtes arbejdet med anlæg af den første ledning. Nord Stream forventer, at arbejdet med den første ledning vil være afsluttet i 2011, mens den anden ledning forventes færdig i 2012.

Gaslagre

Energinet.dk ønsker at etablere ekstra lagerkapacitet ved at udvide det eksisterende lager i Ll. Torup. Udvidelsesplanerne omfatter en udvidelse med nye kaverner, men på nuværende tidspunkt er der udelukkende truffet beslutning om at genudskyde en af de eksisterende syv kaverner. Kavernerne er siden etableringen således krympet med ca. 10 %. Der er igangsat en VVM-undersøgelse med henblik på vurdering af projektets miljøpåvirkninger.

Energistyrelsen har modtaget en uopfordret ansøgning fra Dansk Lager ApS om tilladelse til at etablere og drive et naturgaslager ved Tønder. Ansøgningen behandles i henhold til lov om anvendelse af Danmarks undergrund.

EU-forordning om gasforsynings sikkerhed

Den russisk-ukrainske gaskonflikt i januar 2009, som forårsagede en afbrydelse af gasforsyningerne til EU via Ukraine, påviste behovet for en mere sammenhængende og effektiv håndtering af forsyningsafbrydelser. Afbrydelsen havde alvorlige følger for gasforsyningen i en række østeuropæiske lande på grund af stor afhængighed af russisk gas og utilstrækkelig fysisk mulighed for at få tilført gas fra Vesteuropa.

På den baggrund er der fremsat forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om foranstaltninger til opretholdelse af naturgasforsynings sikkerheden og ophævelse af det eksisterende direktiv om gasforsynings sikkerhed. Forordningen har til formål at forbedre EU's gasforsynings sikkerhed ved bl.a.:

- Fastsættelse af fælles forsyningsstandarder ved definition af beskyttede kunder (uafbrydelige kunder), hvorved større gasmængder vil være til rådighed for husholdninger og andre essentielle kunder (hospitaller mv.) i tilfælde af et forsynings svigt.
- Infrastrukturstandard som indebærer, at der ved afbrydelse af et medlemslands største gasinfrastruktur er tilstrækkelig kapacitet i den resterende infrastruktur sammen med træk på lagre og afbrydelse af afbrydelige kunder til opretholdelse af forsyningen til de beskyttede kunder.
- Etablering af reverse flow på grænseoverskridende transmissionsledninger.
- Koordinering af forebyggende planer via nationale handlingsplaner.
- Koordineret håndtering af konkrete forsyningsafbrydelser via nødforsyningsplaner og krisemekanisme på fællesskabsplan.

I forhold til EU-Kommissionens oprindelige forslag har Danmark haft bemærkninger til infrastrukturstandarden og definitionen af beskyttede kunder. Forhandlingerne i Rådets arbejdsgruppe for energi har været imødekommende overfor de danske synspunkter.

I modsætning til det oprindelige forslag opereres der i den foreliggende tekstversion ikke længere med bortfald af gasproduktion, men med bortfald af største gasledning. Det betyder, at et bortfald af Tyra-plattformen i Nordsøen ikke indgår som en del af infrastrukturstandarden. Herved kan Danmark opfylde infrastrukturstandarden med det nødforsyningskoncept, som Energinet.dk anvender i dag. Hertil kommer, at det danske og svenske gasmarked fra 2013 vil kunne forsynes fra Tyskland som følge af Energinet.dk's udbygning af gasinfrastrukturen mod Tyskland. Danmark har således ikke problemer med at opfylde infrastrukturstandarden.

I Danmark udgør andelen af beskyttede kunder ca. 80 % af markedet, hvilket er højt i forhold til andre EU-lande. Dette hænger bl.a. sammen med den store andel af naturgasbaserede decentrale kraftvarmeværker. I det oprindelige forslag var beskyttede kunder begrænset til at omfatte husholdninger og andre essentielle kunder samt små og mellemstore industrier m.v., hvis disse kunder kun udgør 10 % af gasmarkedet. Efter bl.a. dansk ønske kan beskyttede kunder i den foreliggende tekst også omfatte fjernvarme, ligesom andelen af små og mellemstore industrier kan udgøre op til 20 % af gasmarkedet.

EU's økonomiske genopretningsplan

Det Europæiske Råd godkendte i marts 2009 en europæisk økonomisk genopretningsplan. Der er afsat 3,98 mia. euro til en række energiprojekter. Heraf vil 2,37 mia. euro gå til el- og gasinfrastrukturprojekter, 565 mio. euro til offshore vindenergi projekter og 1,05 mia. euro til Carbon Capture Storage-projekter. Der støttes generelt med 50 % af investeringen, dog maks. det afsatte beløb.

På listen optræder tre projekter med dansk interesse. Det drejer sig om

- 1) En fælles netløsning på Kriegers Flak, hvor Sverige, Danmark og Tyskland etablerer havmøller på deres respektive del af flakket. Det var oprindeligt planen at sammenkoble alle tre landes net, men Sverige har trukket sig fra ansøgningen, som herefter omfatter en sammenkobling af det danske og tyske elnet. EU har afsat op til 150 mio. EUR.
- 2) Forøgelse af kapaciteten i det danske naturgasnet. EU har afsat ca. 80 mio. EUR. til dublering af gasledningen fra Tyskland til Egtved samt til øget kompressorkapacitet.
- 3) Et eltransmissionskabel fra Jylland til Holland, kaldt COBRA-cable, som en del af et fremtidigt offshore transmissionsnet i Nordsøen. EU har afsat op til 86,5 mio. EUR til dette projekt.

Det er Energinet.dk, der er dansk part i alle tre projekter. Der er indgået formelle støtteaftaler med EU i første halvdel af 2010.

Beredskab på energiområdet

Energiområdet er en central del af samfundets infrastruktur. Der er derfor et beredskab for håndtering af krisesituationer. Beredskabsarbejdet er koncentreret om el-, naturgas- og olie-sektorerne. Fra 2009 kan især nævnes drøftelser om udbygning af samarbejdet i Nordisk Beredskabsforum (NordBER), udarbejdelse af en vejledning om nødstrømsanlæg samt indgåelse af en rammeaftale mellem Energistyrelsen og Virksomhedshjemmeværnet, se nedenfor.

Udbygning af samarbejdet i Nordisk Beredskabsforum (NordBER)

Der har i 2009 været drøftelser om en revision af den gældende hensigtserklæring om det nordiske beredskabssamarbejde for el-sektoren. I drøftelserne har deltaget de fem nordiske el- og energiberedskabsmyndigheder, herunder Energistyrelsen, og de fem nordiske systemansvarlige virksomheder, herunder Energinet.dk. Som resultat foreligger en tekst, som alle de nævnte parter har tilsluttet sig.

Den reviderede hensigtserklæring er en opfølgning på den fællesnordiske parallelrevision, foretaget af rigsrevisionerne i Danmark, Norge og Finland, der indgik som ét af 3 hovedelementer i Rigsrevisionens *beretning nr. 1 2008 om elberedskabet i Danmark og i Norden*. Af klima- og energiministerens redegørelse af december 2008 til Statsrevisorerne fremgik bl.a., at ministeren tilsluttede sig behovet for at styrke det nordiske elberedskabssamarbejde, og at man bl.a. ville arbejde hermed i Nordisk Beredskabsforum (NordBER).

Kernen i den reviderede hensigtserklæring om NordBER er, at samarbejdet udvides til, udover den hidtidige informations- og erfaringsudveksling, også at omfatte alle dele af et nordisk beredskabssamarbejde for det nordiske elsystem, herunder risiko- og sårbarhedsvurderinger og beredskabsplaner (inkl. reparationsberedskab), øvelser og træning samt nødvendig information og kommunikation som led heri. Samarbejdet skal bl.a. omfatte følgende dele:

- a. Et samarbejde mellem de nordiske systemansvarlige virksomheder om dette arbejde.
- b. Et samarbejde mellem de nordiske myndigheder om afstemning af de nationale krav og forventninger til dette arbejde.

Vejledning om nødstrømsanlæg

I den nævnte beretning pegede Rigsrevisionen på, at det lokale beredskab kan forbedres ved udarbejdelse af en vejledning om valg og vedligeholdelse af elforbrugeres nødstrømsanlæg. En ”Vejledning til offentlige institutioner om nødstrøm - Sådan sikrer du dig!” blev udsendt i juni 2010 til en bred kreds af offentlige myndigheder.

Rammeaftale mellem Energistyrelsen og Virksomhedshjemmeværnet om bistand

Energistyrelsen og Virksomhedshjemmeværnet indgik i oktober 2009 en rammeaftale om hjemmeværnets bistand til beredskabsopgaver på energiområdet, som skal danne ramme for

- det overordnede samarbejde mellem Energistyrelsen og Virksomhedshjemmeværnet om hjemmeværnets bistand til beredskabsopgaver på energiområdet; og
- aftaler mellem enkelte energivirksomheder og Virksomhedshjemmeværnet om hjemmeværnets bistand til beredskabsopgaver.

EU-direktiv om beskyttelse af europæisk kritisk infrastruktur

Energistyrelsen er i gang med at forberede implementeringen af EU's *direktiv om identifikation og udpegning af Europæisk Kritisk Infrastruktur og om behovet for at øge dets beskyttelse*. Direktivet omfatter i første omgang alene transport- og energiområderne og omfatter inden for energiområdet el-, naturgas- og oliesektorerne. Som led i implementeringen har Energistyrelsen haft drøftelser med relevante parter i Danmark og med nabolandenes energimyndigheder.

Elproduktion

Tilskud til elproduktion

Med energiaftalen fra februar 2008 blev det aftalt at forbedre økonomien for vedvarende energi bl.a. ved et forhøjet pristillæg for elproduktion på nye vindmøller, forhøjet elafregningspris for alle biogasanlæg samt øget pristillæg til centrale kraftværkers biomasseanvendelse ud over biomasseaftalen. Ændringerne blev i foråret 2009 godkendt af EU-Kommissionen og trådte i kraft den 1. juni 2009.

VE-handlingsplan

EU's klima- og energipakke, som blev vedtaget i december 2008, indeholder en række tæt forbundne målsætninger, som har til formål at sikre, at EU-landene når i mål med hensyn til

- at reducere udledningen af drivhusgasser med 20 pct. i 2020.
- at indfase 20 pct. vedvarende energi i EU's samlede energiforbrug i 2020
- samt at andelen af vedvarende energiformer i transportsektoren udgør 10 pct. i 2020.

VE-direktivet indeholder en fordeling af EU's samlede 20 procents VE-målsætning blandt de 27 medlemslande. Danmark har fået et VE-mål på 30 pct. i forhold til det endelige energiforbrug. Derudover skal Danmark, som alle andre medlemslande, nå en vedvarende energiandel på 10 pct. i transportsektoren. Endelig skal landene følge en nærmere angivet VE-udbygningstakt år for år frem til 2020.

Som led i at opfylde VE-direktivets bestemmelser skal Danmark udarbejde en national VE-

handlingsplan, der rækker frem til år 2020. Handlingsplanen skal dels vise, hvordan VE-produktionen forventes at udvikle sig år for år frem til 2020 med henblik på at nå mål og delmål, og dels angive, hvilke eksisterende og evt. nye foranstaltninger, der planlægges brugt for at nå mål og delmål.

Foranstaltningerne vil primært være nationale regler, standarder, støtteordninger, information m.v. men kan derudover suppleres med foranstaltninger, hvor to eller flere lande samarbejder om målopfyldelse ved brug af VE-direktivets såkaldte samarbejds mekanismer. Disse mekanismer er indført for at stimulere, at VE-udbygningen sker så omkostningseffektivt som muligt i EU.

Regeringen har fremsendt den nationale VE-handlingsplan til Kommissionen den 22. juni 2010. VE-handlingsplanen er baseret på Energistyrelsens seneste årlige basisfremskrivning fra april 2010, suppleret med en vurdering af yderligere mulige initiativer for at nå de bindende og de vejledende VE-mål. Beskrivelse af foranstaltninger til fremme af VE er baseret på det lov- og regelgrundlag, der gælder for VE-sektoren. I alt besvarer handlingsplanen ca. 200 spørgsmål fra Kommissionen.

Udbygning med havvindmøller

Den nye havvindmøllepark Horns rev II på 209 MW blev indviet i efteråret 2009. Parken er p.t. verdens største havvindmøllepark.

Yderligere blev to mindre parker, der er opført efter en såkaldt åben dør ansøgning, opført i efteråret 2009. Dels blev opført 7 møller på i alt 21 MW ved Sprogø, og 2 møller på i alt 7,2 MW ud for Avedøre Holme. Begge projekter er kystnære og kunne demonstrere de danske kompetencer på havvindmølleområdet i forbindelse med klimatopmødet i København i december 2009.

Efter indvielsen af disse parker var den samlede kapacitet fra havvindmølleparkerne ved udgangen af 2009 på 661 MW.

Havvindmølleparken Rødsand II på 207 MW er allerede i april 2010 begyndt at levere strøm fra de første møller til det danske elnet. Det er tre måneder forud for projektets tidsplan. EON forventer, at hele parken på 90 møller vil være i fuld kommerciel drift i andet halvår af 2010.

For Anholt havmøllepark, er der gennemført VVM-undersøgelser (vurdering af virkninger på miljøet) af den 400 MW store havvindmøllepark. Parallelt med miljøundersøgelserne har etableringen af parken været i udbud med budfrist i april 2010. Der indkom i forbindelse med udbuddet kun 1 bud, nemlig fra DONG Energy, som tilbød at bygge parken til en elpris på 105,1 øre/kWh for de første 20 TWh svarende til halvdelen af parkens forventede levetid. Derefter bliver strømmen afsat til markedspris.

Venstre, Konservative, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Liberal Alliance og Kristendemokraterne besluttede den 22. juni 2010 at tage imod tilbuddet. Den 400 MW store havmøllepark bliver Danmarks største havmøllepark, og vil - når den er færdig i 2012/13 - levere miljøvenlig elektricitet svarende til det årlige elforbrug i 400.000 husstande. Samtidig skønnes projektet at øge beskæftigelsen med op til 8.000 personer i etableringsperioden, og Danmark kommer 1 procentpoint nærmere målet om 30 pct. vedvarende energi i 2020.

Ministeren besluttede med forligskredsens opbakning at igangsætte en analyse af fremtidige modeller for etablering af havvindmølleparker. Målet er, at rammebetingelserne skal understøtte, at der tiltrækkes flest mulige investorer, og at elforbrugerne sikres lavest mulige omkostninger.

I forhold til fremtidige udbygninger af havmølleparker har klima- og energiministeren bedt havmølleudvalget opdatere Havmøllehandlingsplanen fra 2008. Udvalget har netop revurderet placeringerne ved Læsø og Kriegers Flak, og anbefalet, at Kriegers Flak bliver den næste store havmølleudbygning i Danmark, mens en udbygning ved Læsø bør stilles i bero indtil videre. Sverige har meddelt, at man ikke aktuelt forventer at udbygge på Kriegers Flak, men Tyskland arbejder videre med planer om etablering af havvindmøller i området. Regeringen vil afvente resultatet af analysen af fremtidige udbudsmodeller med henblik på et samlet beslutningsgrundlag til forligskredsen bag den energipolitiske aftale fra 2008, før der tages konkret stilling til nye udbygninger.

Statslige arealer og forsøgsmøller på land

Screeningen af statsligt ejede arealer med henblik på at finde nye egnede arealer til opstilling af vindmøller har foreløbig ført til, at der er peget på tre arealer. De blev pr. april 2008 omfattet af kommunernes planlægning for opstilling af vindmøller med en højde op til 150 meter, med henblik på efterfølgende at blive udbudt til opstilling af vindmøller. Det drejer sig om et areal på ca. 175 ha. ved Statsfængslet ved Sdr. Omme i Billund Kommune, et areal på ca. 25 ha. ved Pension Lyng i Herning Kommune og et areal på ca. 55 ha. ved Statsfængslet Renbæk i Tønder Kommune. Der arbejdes med iværksættelse af en udbudsprocedure for disse arealer. Udbuddet vedrører retten til opstilling af vindmøller på arealet, og arealerne planlægges udbudt til opstilling af almindelige produktionsmøller. Der gennemføres nu en supplerende screening af statsligt ejede arealer med henblik på yderligere at søge at identificere egnede arealer.

Den 4. juni 2010 blev lov om et nationalt testcenter for afprøvning af store vindmøller ved Østerild vedtaget. Loven træder i kraft 1. oktober 2010. Centeret omfatter opstilling af op til 7 prototype-møller på op til 250 meter. På det nationale testcenter skal man kunne teste bl.a. vindmøllernes ydeevne, design, pålidelighed, krav til elnettet og sikkerheds-/adgangsforhold. Det nationale testcenter vil samtidig spille en vigtig rolle i forhold til uddannelses- og forskningsmæssige aktiviteter, herunder nye målemetoder, aerodynamik, meteorologi m.m.

I februar 2010 blev der nedsat en tværministeriel arbejdsgruppe om planlægningsarbejdet for testmøller frem mod 2020. Arbejdsgruppen, der har Miljøministeriet som formand, skal undersøge arealbehovet og opstille kriterier for yderligere pladser til testmøller, identificere eventuelle arealer og fremsætte forslag til videre handling for arealerne.

Status for kommunernes planlægning for vindmøller

I efteråret 2009 havde landets kommuner tilvejebragt planlægningsgrundlaget for opstilling af vindmøller underskrotningsordningen. Med hensyn til planlægning (reservation af arealer) for 75 MW vindkraft i hvert af årene 2010 og 2011 er kommunerne godt i gang med at planlægge for vindmøller i de kommende kommuneplaner. Kommunernes Landsforening har oplyst, at kommunerne forventer, at der vil blive vedtaget kommuneplaner med reservation af arealer for opstilling af vindmøller på op imod 900 MW inden udgangen af 2012.

Bølgekraft

I 2009 og i starten af 2010 er den positive udvikling i antallet af danske bølgekraftanlæg fortsat, idet to nye bølgekraftanlæg (DEXA og Leancon) fik tilladelse til at udlægge og teste deres tekno-

logier i de danske farvande. Desuden fik to af de eksisterende projekter forlænget deres midlertidige etableringstilladelse. Et enkelt anlæg har stoppet testen på grund af problemer med at skaffe kapital, hvilket generelt har været problematisk for en del projekter, blandt andet på grund af finanskrisen.

I alt er der givet tilladelse til test af fem forskellige danske teknologikoncepter på seks forskellige demonstrationsprojekter - det ene som kombination af bølge- og vindkraft (Floating Power Plant/Poseidon). Anlæggene ligger ved Hanstholm, Nissum bredning i Nordjylland, og ved Vindeby på Lolland.

Hidtil har produktion af elektricitet til nettet været så godt som ikke eksisterende, men status medio 2010 er, at de tre mest udviklede projekter er nettilsluttede og i princippet kan producere. Der arbejdes i øjeblikket intensivt på at optimere energioptaget og at få egetforbruget nedsat.

Affald

Med Lov nr. 505 af 17. juni 2008 om ændring af lov om elforsyning (Øget udbredelse af vedvarende energi m.v.) blev det besluttet, at hvile-i-sig-selv reguleringen ophæves for kraftværker, som afbrænder affald. Efter at DONG har gennemført forsøg med medforbrænding på Esbjergværkets blok 3, har DONG efterfølgende revurderet virksomhedens aktiviteter på affaldsforbrændingsområdet og besluttet at stoppe aktiviteterne vedrørende medforbrænding af affald.

Generelt er affaldsmængderne til forbrænding faldende som følge af finanskrisen. Miljøstyrelsen har vurderet, at der inden for de nærmeste 5-8 år er tilstrækkelig affaldsforbrændingskapacitet i Danmark, og at der på længere sigt er stor usikkerhed om udviklingen i affaldsmængderne. Derfor har Energistyrelsen på baggrund af Miljøstyrelsens vurdering givet afslag på kapacitetsudvidelser til en række planlagte udvidelser af forbrændingsanlæg. Forbrændingsanlæggene har dog mulighed for at reovere eller erstatte ældre anlæg med nye inden for den eksisterende kapacitetsgodkendelse.

Analyse af samproduktion af el og varme

Energistyrelsen har som opfølgning på energiaftalen fra 29. marts 2004, hvor det blev besluttet at omlægge støtten til decentrale kraftvarmeværker, lavet en undersøgelse af samproduktionen af el og varme.

Det konkluderes i undersøgelsen, at samproduktionen på de decentrale kraftvarmeværker, som leverer fjernvarme uden for de centrale kraftvarmeområder, og som er overgået til markedsvilkår, er faldet 8 % i perioden fra 2001 til 2008. Hvis man i stedet betragter produktionen på de pågældende kraftvarmeværker i forhold til den samlede varmeproduktion i det pågældende fjernvarmenet, er samproduktionen faldet med 14 % over perioden.

Det konstateres også, at der er sket samme udvikling på de værker, som er blevet på treledstarif, og at produktionen fra kraftvarme og vindkraft er stort set uændret over perioden.

Status for ordningerne om offentlige serviceforpligtelser (PSO¹)

PSO-omkostninger i 2009

Energistyrelsen har indhentet regnskabsoplysninger hos Energinet.dk om de ifølge elforsyningslovens §§ 8-9 afholdte udgifter til PSO. Fordelt på hovedområder har omkostningerne i 2009 været som vist i tabellerne nedenfor, hvor der til sammenligning også er anført omkostningerne i 2005 til 2008. Som det fremgår, er tilskuddet til miljøvenlig elproduktion svingende.

Støtten til den miljøvenlige elproduktion gives typisk som et pristillæg, der reguleres i forhold til markedsprisen, således at støtten reduceres, når markedsprisen stiger og omvendt. Overslagsmæssigt medfører denne regulering, at en stigning i markedsprisen på 1 øre/kWh giver et fald i PSO-betalingen for forbrugerne på ca. 0,4 øre/kWh og omvendt. Sammenhængen er dog ikke konstant og afhænger bl.a. af markedsprisen for el.

	2005	2006	2007	2008	2009
Miljøvenlig elproduktion	2.942	1.722	3.229	1.065	2.932
Forsyningsikkerhed	364	367	366	372	372
Forskning og udvikling mv.	172	155	153	175	180
I alt	3.478	2.244	3.749	1.612	3.484

PSO-omkostningerne til den miljøvenlige elproduktion opdelt i vind, biomasse mv. samt kraftvarme har overslagsmæssigt været som angivet i tabel 2. Det fremgår bl.a., at omkostninger til vindkraft udgør mere end halvdelen gennem perioden.

	2005	2006	2007	2008	2009
Vind	1.668	1.076	1.631	667	1.242
Biomasse mv.	368	245	419	228	424
Decentral kraftvarme	906	401	1.179	170	1.267
I alt	2.942	1.722	3.229	1.065	2.932

Forbrugernes PSO-omkostninger pr. købt kWh fås som de samlede omkostninger divideret med det samlede elkøb, som vist i tabel 3 og opdelt på de forskellige støtteområder. Værdierne er beregnet i forhold til et samlet elkøb på ca. 33 – 34 TWh.

	2005	2006	2007	2008	2009
Vind	5,1	3,3	4,9	2,0	3,8
Biomasse mv.	1,1	0,7	1,3	0,7	1,3
Decentral kraftvarme	2,7	1,2	3,6	0,5	3,8
Forsyningsikkerhed	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1
Forskning og udvikling mv.	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
I alt	10,5	6,8	11,4	4,9	10,6

¹ PSO er en forkortelse for betegnelsen ”public service obligation”

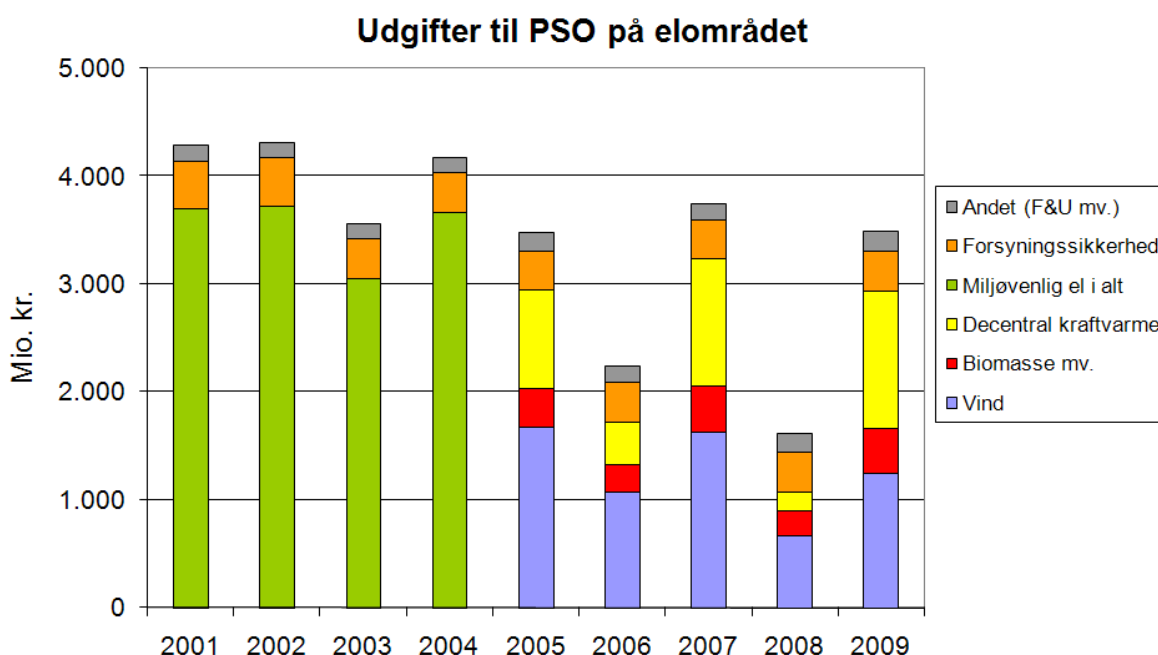
² Der er lagt et forbrug på 33 TWh/år til grund for beregningerne af alle årstal i tabellen.

Udviklingen i PSO-omkostninger til miljøvenlig elproduktion

I 2009 var elmarkedsprisen omkring 14 øre/kWh lavere end i 2008 og lidt højere end i 2007. Faldet i PSO-omkostningerne fra 2007 til 2008 og den efterfølgende stigning fra 2008 til 2009, jævnfør figur 1, skyldes navnlig den høje elpris i 2008.

Som det også fremgår af figur 1, er udgifterne til PSO faldende i perioden 2001-2009. Det skyldes bl.a., at en del produktion af vedvarende energi i 2008 flyttet over på markedsvilkår uden tilskud. Årsagen hertil er bl.a., at mange ældre anlæg får en fast afregningspris, som er lavere end elpriserne var i 2008. Ejerne har derfor valgt ikke at modtage tilskud, da de i 2008 kunne tjene mere på at levere på markedsvilkår.

Desuden har en del ældre vindmøller opbrugt den ration af fuldlasttimer, som de kunne få støtte til. Dette sker typisk, når møllen er 9-10 år gammel, hvorefter den producerer uden tilskud. De mange møller, der blev sat op sidst i halvfemserne, er ved at nå denne alder.

Figur 1 Note: Støtte til den miljøvenlige elproduktion er opdelt fra 2005 efter bortfald af aftagepligten. For perioden før 2005 findes ikke data opdelt efter produktionsteknologi.

Øvrige forhold

Kommuners indberetninger om tilknyttede aktiviteter til aktiviteter efter elforsyningsloven

I 2008 blev elforsyningsloven præciseret med hensyn til, hvilke aktiviteter kommunerne kan deltage i i tilknytning til deres hovedvirksomhed på elforsyningsområdet, ligesom der blev fulgt op med en præciserende bekendtgørelse.

På baggrund af Energistyrelsens gennemgang af de indkomne indberetninger, ser det ud til, at langt de fleste kommuner holder sig inden for de ønskede rammer. Energistyrelsen gennemgår 15 kommuner nærmere. Det er Energistyrelsens vurdering på nuværende tidspunkt, at den nævnte gennemgang alene vil føre til mindre korrektioner i kommunernes praksis.

Administration af kommuners indberetning og afgivelse af erklæring efter elforsyningslovens §§ 37 og 37 a

Kommunerne skal hvert år inden den 1. februar indberette størrelsen af vederlag eller udbetalte udbytter fra el- og varmforsyningsvirksomheder til Energitilsynet. Indberetningen dokumenterer, dels om der er modtaget midler, som skal modregnes i bloktilskuddene, og dels om optjente midler fra el-, naturgas- og varmforsyningsvirksomhed anvendes til andre aktiviteter.

For 2009 har Energitilsynet modtaget indberetning om registreringspligtige beløb på i alt 317 mio. kr., hvilket er væsentligt mindre end for 2008, hvor beløbet var 1.862mio. kr. For 2007 og 2006 var beløbene henholdsvis 7.087 mio. kr. og 4.377 mio. kr..